

Nuorisoseuran valtuustoaloite Vuoden kansantanssiyhtyeen valinnasta

Pispalan Sottiisin Vuoden kansantanssiyhtyeen valintaprosessi mietityttää:

Pispalan Sottiisi myöntää kahden vuoden välein Vuoden kansantanssiyhtye-tunnustuksen (lyhenne VKY), mutta tunnustuksen myöntäminen on epäselvää. Tämä kattaa niin myöntämisen kriteerit ja valintaprosessin.

Mitkä ovat tunnustuksen valintakriteerit?

Vuoden kansantanssiyhtyeen valintakriteereitä ei ole ilmoitettu missään, jolloin valintaprosessi ei ole myöskään jäsenistölle läpinäkyvä. Aiempien tunnustuksen saajien perusteella valintakriteereiksi voi tulkita ryhmän sukupuolijakauman, omien muusikoiden hyödyntämisen sekä ansioitumiset Tanssimylly-katselmuksissa, vaikka näitä ei ole erikseen mainittu missään. Tunnustuksen myöntämisen kriteerit tulisi säilyä vuodesta toiseen vertailukelpoisina.

Ketkä valitsevat Vuoden kansantanssiyhtyeen?

Tällä hetkellä tunnustuksen valitsijaa ei kerrota missään tiedotteissa. Valitsijoiden edustus ei ole jäsenistölle läpinäkyvää. Esimerkiksi vuoden 2018 tiedotteessa ei ole mainittu mitään siitä, kuka tunnustuksen myöntää, eikä siitä, ketkä valintaa ovat olleet tekemässä. Valitsijajoukon edustuksen tulisi olla jäsenistölle selvä, vaikka sen ei tarvitse säilyä vuodesta toiseen samana.

Mistä joukosta Vuoden kansantanssiyhtye valitaan?

Läpinäkyvyyttä kaipaa myös ehdolle asetetut ryhmät. Tällä hetkellä Vuoden kansantanssiyhtye tunnustuksen saajaa ei voi ehdottaa, kuten muissa Nuorisoseurojen myöntämässä tunnustuksissa, ja ulkopuolelle vaikuttaa, että ryhmät ovat valitsijoiden itsensä valitsemia. Tällaisessa tilanteessa käy helposti niin, että tunnustus kiertää tietyissä seuroissa vuodesta toiseen.

Tuleeko valittavan ryhmän kuulua johonkin nuorisoseuraan ollakseen Pispalan Sottiisin vuoden kansantanssiyhtye?

Jos näin ei ole, niin Nuorisoseuroihin kuulumaton ryhmä edustaa Nuorisoseuroja Pispalan Sottiisin myöntämän tunnustuksen alla. Tällöin myös tunnustuksen nimen tulisi indikoida yleisesti kansantanssientä tunnustusta, kuulumatta minkään järjestön alle. Jos kuitenkin kyseessä on Nuorisoseurojen alainen tunnustus, kuten esimerkiksi nettisivuilta ymmärtää, kuuluu tunnustus silloin nuorisoseuralaisille.

Turvallisemman tilan periaatteet:

Suomen Nuorisoseurojen turvallisemman tilan periaatteet velvoittavat olemaan olettamatta. Tätä painotetaan ja esitetään joka tapahtumissa, mutta silti periaatteen toteutumisessa on haasteita Nuorisoseurojen omassa toiminnassa. Ainakin yleisön näkökulmasta Vuoden kansantanssiyhtyeinä on vuodesta toiseen ainoastaan ryhmiä, joissa on mies-nais pareja. Tällöin tavoite olla olettamatta.

Mitä VKY -tunnustuksella tavoitellaan?

Nuorisoseurojen olisi hyvä reflektoida, mihin tunnustuksen jakamisella pyritään. Jos tunnustuksen saavalle ryhmälle kuuluu suomalaisen kansantanssin valtakunnallisen edustuksen lisäksi myös kansainvälinen edustus, tulisi tästä mainita. Toisaalta tulee myös kertoa, mitä oikeuksia VKY:llä on velvoitteiden vastineeksi.

Esitys:

Vaadimme vastauksia ja muutosta yllä esitettyihin asioihin. Ehdotuksemme on, että hakuprosessi alkaisi vapaasta ryhmien ehdotuslomakkeesta, jonka voisi täyttää kuka tahansa taustajärjestön jäsen. Lomakkeen yhteydessä tulee mainita tunnustuksen kriteerit ja niitä tulee myös noudattaa lopullisessa valinnassa. Mielestämme hyviä kriteereitä vuoden kansantanssiyhtyeen valintaan on esimerkiksi seuraavat:

- Ryhmässä jokaisella on vapaus edustaa haluamaansa sukupuolta, eikä sitä ole ulkopuolisella oikeus olettaa tai määrittää. Valittavissa tai ehdotetuissa ryhmissä ei ole välttämätöntä olla jokaista sukupuolta edustettuna.
- Katselmuksen sarjanimeäminen ei ole kriteeri itsessään, mutta ryhmän on tullut osallistua Tanssimylly-katselmukseen viimeisen kuuden vuoden aikana.
- Valittavan ja ehdotettujen ryhmien tulee olla aktiivinen toimija alueellisesti ja/tai valtakunnallisesti kansantanssin kentällä.
- Mikäli ryhmät ovat toisiinsa verrattuna muuten tasavertaisia, tulee ottaa huomioon valtakunnallinen kattavuus.
- Omat muusikot ja/tai live-musiikin mahdollisuus esityksissä lasketaan ryhmän eduksi valinnassa, mutta se ei ole yksinään kriteeri tunnustuksen saamiselle.

Vuoden kansantanssiyhtyeen valintajoukossa tulee ottaa huomioon valitsijoiden eri taustat kansantanssin kentällä. Valintajoukon edustajia tulee olla ainakin liitosta, kansantanssiohjaajista, eri ikäisistä kansantanssin harrastajista sekä alan ammattilaisista. Koemme etenkin nuorten edustuksen ja vaikuttamismahdollisuuden valintatoimikunnassa tärkeäksi.

Vuoden Kansantanssiyhtye on tärkeä tunnustus, joten sillä tulisi olla selkeä paikka Nuorisoseurojen nettisivuilla. Samalla sivulla tulisi olla koottuna kaikki valintaprosessiin liittyvä tieto sekä aikaisemmin Vuoden kansantanssiyhtyeen tunnustuksen saaneet ryhmät.

Suomen Nuorisoseuroilla on jo muiden tunnustusten valintaprosesseissa mukana edelläkin mainittuja hyviä käytäntöjä, joita tulisi käyttää myös Vuoden kansantanssiyhtyeen valinnassa.

Aloitteen on laatinut Etelä-Suomen Nuoret Vaikuttajat -ryhmä

Yhteyshenkilö: Venla Lankinen (lankinen.venla@gmail.com, 0505266701)